

Foto: Zare Modlic

Skladi zasebnega kapitala kot partner družin

Junckerjev sklad ponuja priložnosti lastnikom rastočih podjetij.

Bojan Ivanc, Analitika GZS

svetovalec

Profesionalni investitorji nimajo osebne povezanosti do zaposlenih in vodstva, temveč iščejo najboljšo pot do najboljšega rezultata za podjetje kot celoto.

Skladi zasebnega kapitala so tip investitorja, ki ima kapitalsko moč in znanje, da uspešno oplemeniti del ali celotno lastništvo v podjetjih.

Izziv za poslovodstvo: Sem lastnik podjetja, ki je v zadnjih 15 letih preraslo svoje začetne okvire. Poslušamo dobro ter z vsakim svojim vložkom dosežemo donos na vloženi kapital, ki je nad 15 % oziroma stroški kapitala. Ker sem v letih, se postavlja vprašanje nasledstva, ki so ga prvi načeli kar naši največji poslovni partnerji. Skrbi jih, kdo bo prevzel operativne niti poslovanja ter zakaj ne povečamo vlaganj v avtomatizacijo, kar bi podprli z dolgoročnimi naročili. Osebnost sem pri tem konservativen, saj si ob dobrih delovnih pogojih zaposlenih letno izplačam za okoli 30 % dobička, kar namenim svojim drugim projektom in konjičkom. Moji dve hčerki ne kažeta zanimanja za prevzem te družbe ter sta zelo uspešni na drugih področjih, tudi njiju pa skrbi, kako bo podjetje upravljano po mojem umiku v pokoj. Pri tem je za njuno varnost pomembno, da podjetje ohrani svojo vrednost.

Velik del vaše družbe je odvisen od vaših sposobnosti, ki pa zaradi vaše starosti pešajo. To postavlja pod vprašaj tudi ključne determinante vrednosti vašega podjetja: rast ter s tem potrebo po večjih vložkih v razvoj kot tudi stike z vašimi pomembnejšimi poslovnimi partnerji. Če boste poskrbeli za prenos moči upravljanja na pravega človeka, še vedno obstaja tveganje, kaj lahko nove lastnice (najverjetneje hčerki ali žena) naredijo, da ohranijo ali celo povečajo vrednost vašega podjetja. V tujini se takšne družbe zatečejo k uvrstitvi delnic na borzo ali pa k prodaji deleža skladom privatnega kapitala. To pomeni, da se lastnik odreče delu ali celoti upravljalvske moči v podjetju za ceno kupnine, ki predstavlja pošteno vrednost podjetja v danem trenutku. Kupnina je seveda višja, če je podjetje večje, ima razpršeno mrežo dobaviteljev in kupcev po več državah, ima malo dolga oziroma zdravo bilanco, dosega rast prostega denarnega toka ter je umeščeno v dejavnosti, kjer so pričakovanja o rasti visoka. Tako je poštena vrednost podjetja običajno različna od vrednosti računovodskega kapitala. Če donos na kapital (ROE) presega tehtane stroške kapitala (med 7 in 14 %, odvisno od dejavnosti), je tržna vrednost običajno višja od knjigovodske.

Zakaj sploh prodati del uspešnega podjetja?

To je ključno vprašanje, na katerega si morate odgovoriti. Ali vaše lastništvo ter sprememba po zakonu o dedovanju še zagotavljata, da bo podjetje ostalo

uspešno? Če ne bo, se bo njegova vrednost najverjetneje nepovratno znižala. Če povabite v lastništvo novega lastnika, ali bo ta v zadostni meri poskrbel, da se bo vrednost podjetja povečevala? Kakšen bo njegov prispevek k temu oziroma kako bosta porazdeljena odgovornost ter pripadajoči delež dobička?

Skladi zasebnega kapitala kot partner

V Evropi je danes nekaj večjih uspešnih podjetij še vedno v delni družinski lasti, vendar so večinski lastniki institucionalni investitorji, ki sledijo načelom maksimizacije vrednosti podjetja. Takšna podjetja so danes večja in uspešnejša tudi zaradi odločitve prvotnih lastnikov, da so del lastništva v preteklosti prepustili profesionalcem. Profesionalni investitorji nimajo osebne povezanosti do zaposlenih in vodstva, temveč iščejo najboljšo pot do najboljšega rezultata za podjetje kot celoto. Sprejemajo tudi odločitve, ki jih družinski lastnik v težkih časih ne bi nikoli. Vendar imajo na drugi strani možnost cenejšega in tudi hitrejšega dostopa do svežega kapitala v primeru dobrih tržnih priložnosti, česar družinski lastnik ne more ponuditi. To povečuje njihovo vrednost naložbe ter prinaša vlagateljem v zasebni sklad (pokojninski skladi, skladi tveganega kapitala, zavarovalnice itd.) visok donos na vložena sredstva. Njihov visok donos pomeni tudi večjo verjetnost za dodatne prilive novih vlagateljev.

Skladi zasebnega kapitala, ki jih bomo končno dobili tudi v Sloveniji na podlagi sredstev iz Junckerjevega sklada (obetamo si dva nova), so tip investitorja, ki ima kapitalsko moč in znanje, da uspešno oplemeniti del ali celotno lastništvo v podjetjih ter tako razbremeni uspešne podjetnice in podjetnike. Ti lahko ta sredstva namenijo drugim projektom ter s tem razpršijo tveganje dela družinskega premoženja. gg

Foto: Depositphotos

Analitika
GZS

